

kanat

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi Haber Bülteni Bahar 2012 Sayı 39

Dünya Şiir Günü Etkinliği: Şiirde Mizah Aşlı Yerlikaya

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi tarafından düzenlenen şiirde mizah temalı Dünya Şiir Günü etkinliği 21 Mart 2012 Çarşamba günü İnsani Bilimler Fakültesinde yer alan C Blok Amfi’de, 17.00-18.30 saatleri arasında düzenlendi.

Programda açılış konuşması, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi Hilmi Yavuz tarafından gerçekleştirildi. Yavuz, günümüzde zarif ve düşündürücü şakalardan, eskilerin irsal-i mesel dediği, taşı gedige koy-malardan ince nüktelerden yoksun kaldığımız saptamasıyla konuşmasına başladı. Mizahla ilgili gelişmelerin “niceliksel” olduğuna değinen Yavuz, “niteliksel” bir gelişmeden bahsetmenin güçlüğü üzerinde durdu.

Hilmi Yavuz konuşmasına “bilge ve soytarı” kavramları etrafında devam etti. Bu iki kelimenin birbirine yakınlığını, Arthur Koestler’in *Mizahta Yaratma Eylemi* adıyla Türkçeye çevrilen *Act of Creation*’dan yaptığı “soytarıyla bilge kardeşirler” ifadesiyle destekledi. Bu iki kavramı buluşturan ortak nokta, her iki grubun da temsilcilerinin zekâlarıyla yaşamalarıdır. Çünkü nükte, yaratıcılık ve icat etme ustalığı anlamına gelen zekâ ile birlikte hareket eder. Burada soytarı ile ifade edilmek istenenin, aşağılayıcı ve horlayıcı bir bağlamda kullanılmadığını da belirtmek gerekmektedir. Soytarı yaratıcı zekânın ürünü olan zarif ve incelikli şakalar ve espriler yapan kişidir ve bugünkü anlamının tam tersi bir bağlamda kullanılmıştır. Yavuz bu noktada Shakespeare’in komedileri ve tragediyalarında soytarıların bu “zor zenaat”ı nasıl icra ettiklerini gösteren örneklerden yola çıktı. *On İkinci Gece*’deki Feste ya da *İşinizi Nasıl Gelirse*’deki Touchstone her ne kadar “komik tip” olarak gösterilse de, “Troilus ve Cressida”daki Thersites ve “Kral Lear”daki “the Fool”un soytarılığı incelikli bir zekâ ürünü olup, zarif ama örseleyici nüktelerle gerçek bir bilgeliğe dönüştürülmüştür. İşte bu nedenle

Arthur Koestler’in *Mizah Yaratma Eylemi*’nde de ifade ettiği gibi “soytarıyla bilge kardeşirler”. Soytarı da bilge de zekâlarıyla yaşarlar. Shakespeare’in ve genelde İngiliz tiyatrosunun “the Fool” (soytarı) diye adlandırdığı tipler (Feste Touchstone Thersites ve Kral Lear’in ‘the Fool’u) “bilge soytarılar” diye bilinirler. İngiliz dilinde ‘fool’ aynı zamanda “budala” ya da düpedüz “deli” anlamına da gelmektedir. “Buffoon” ise bilinçli soytarılık yapan kişidir ve onun kaçık olması söz konusu değildir. “Fool” ya gerçekten delidir ya da deli olmadığı hâlde çevresindekileri güldürmek için deli görünebilir. Yavuz ayrıca, Buffoon ve Jester ayırımına da değindi. Buffoon’un şakaları kaba ve ilkeldir. O ince şakalar ve nüktelerden çok el şakaları ve şakabanlıklar yapar. Oysa Jester’in sözlerinde dâima zekâ ve zarafet vardır.

Sadece Shakespeare değil, Rabelais’yi de atlamamak gerekir. Rabelais gülmeyen insanlar için “Agelast”ı uydurmuştur. Milan Kundera’nın *Perde* adlı eserinde belirttiği gibi “Agelast”, gülmeyi bilmeyenler için Rabelais tarafından Yunanca’dan uydurulmuş yeni bir sözcüktür. Rabelais kendi deyişle, “onların yüzünden neredeyse en küçük bir harf bile

yazamaz hâle geldiği”ni şu şekilde ifade eder: “Agelastlardan nefret ediyordun. [...] Agelastların her şakayı kutsallığa bir hakaret olarak görme eğiliminde olmalarının nedeni, her şakanın gerçekten de kutsallığa hakaret olmasıdır”.

Yavuz mizahın kısa bir tarihçesine değindikten sonra şiirlerle konuşmasına devam etti. İlk olarak Orhan Veli’nin Fransız şair Charles Cros’dan çevirmiş olduğu “Çirozname” adlı şiiri okuyan Yavuz daha sonra Oktay Rifat’ın “Şarkı” şiirini okudu.

Hilmi Yavuz’a göre bugün Türk mizahı ne yazık ki içinde zekâ, zarafet bulunan nüktelerden, öykülerden ve karikatürlerden çok uzaklaşmıştır. Güncelliğe, kabalığa, şiddete, porno ve küfür dayalı sıradan bir mizah anlayışının egemen olduğu bir durum söz konusudur. Zaman zaman basitliğe düşülse de Osmanlı şairlerinin hicivleri ya da Cumhuriyet Döneminde Fazıl Ahmet Aykaç, Namdar Rahmi Karatay, hatta onların izini süren Ümit Yaşar Oğuzcan’ın hiçbir kayıt ve koşulda mübtezelliğe düşmemiş olduğuna dikkat çekti. Daha eskilerden Nef’i ile Tahir Efendi arasındaki söz düellosuna değinen ve örnekler veren Yavuz’a göre entelektüel mizahın bu gibi bir şey olması gerekmektedir. Tüm bunların halk şiirimizdeki karşılığı olan şathiyelere de değinen Yavuz, Yunus Emre’nin “Çıktım erik dalına/Anda yedim üzümü/Bostan ıssı kakyıp/Der ne yersin kozumu” şiirini Sabahattin

Eyuboğlu’nun humour karşılığı olan “gülün düşünce” çevirisine değindi.

Prof. Talât Halman’ın Temel fıkralarını şiirleştirdiği *Hepimiz Lazık* adlı kitabından bir örnekle devam eden Yavuz, sitemlerini dile getirdiği konuşmasının son bölümünde şimdilerde edebiyat ortamında şık atışmalar ve şakalaşmaların yapılmadığına değinirken bunun nedenini ciddiyetle sululuğun arasında zeki ve incelikli bir düşünceden uzaklaştırmanın ne olduğu üzerinde gülmeden düşünmekte aramak gerektiğini dile getirdi.

Programın ikinci bölümü, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin okuduğu şiirlerle devam etti. Sunuculuğunu Banu Durgunay’ın yaptığı programda Orhan Veli Kanık’ın “Kuyruklu Şiir” ve “Vatan İçin” şiirleri Naim Atabağsoy; Oktay Rifat’ın “Fadik ile Kuş” adlı şiiri Güneş Sezen; Melih Cevdet Anday’ın “Medeniyet”, “Apartman” ve “Düzenli Dünya” şiirleri Müessir Yeniay; Bedri Rahmi Eyuboğlu’nun “Sakal Makal Yahut Aferin Oğlum Ahmet Bu Yolda Devam Et” adlı şiiri Aşlı Yerlikaya; Orhon Murat Arıburnu’nun, “Olur Şey Değil”, “Cık Cık Cuk”, “Şifre”, “Badem Gözlü”, “Haspam” ve “Eğlence Dünyası” adlı şiirleri Hilal Gaye İnce; Salah Bırsel’in “Köçekçe” ve “Koltukname” adlı şiirleri Meryem Demir; Özdemir Asaf’ın “Yakın”, “Kalın”, “Bakı”, “Sevinç”, “Jüri”, “Altro” adlı şiirleri Yeliz Özay; Metin Eloğlu’nun “Fantiri Fitton” ve “Le Grang Parmak La Porte” adlı şiiri Gizem Sevinç; ve Ahmet Necdet’in “Enkaz” adlı şiiri Pınar Çelik tarafından okundu.

Etkinlik Halk Ozanları Kültür Derneği (Ozan-Der) üyeleri Ali Cevat Yürekli ve Mehmet Gökçe’nin mizah içerikli türkü, fıkra ve şiirlerden oluşan sazlı icralarıyla sona erdi.

Gündelik Hayatımızın Tarihi

İsmail Uygun

Bir kitap düşünün ki içinde bulunduğunuz mekânı, giydiğiniz elbiseyi, oturduğunuz sandalyeyi size tarihyiyle anlatsın. Kulağınız çınladığında ne yaptığınızı, neden muska taktığınızı, isminizin neye göre verildiğini, nazar değdiğinde ne yaptığınızı size anlamlandırarak versin. Oynadığınız şans oyunlarının nasıl bulunduğunu ve türetildiğini, saygı duyduğunuz semboller ve bir kitap olarak aynı zamanda kendisini açıklasın. Bununla da sınırlı kalmayıp neredeyse parçamız hâline gelmiş olan eşyaların ve modernleşmeyle hayatımıza girmiş olan şeylerin ne anlama geldiğini -getirdiğimizi- bize söylesin, tabii ki nedenleri/nasıllarıyla birlikte. Kudret Emiroğlu'nun İş Bankası Kültür Yayınları tarafından 2012'de beşinci baskısı yapılan kitabı, *Gündelik Hayatımızın Tarihi* işte böyle bir işlevle çıkıyor karşımıza. Bu işlev, kitabın adından da anlaşılacağı gibi, içinde bulunduğumuz sosyal ve kültürel tarihin, yani gündelik hayat(ımız)ın tarihidir. Bu anlamda kitaptaki kapsayıcılık söylemsel olarak amacının dışına çıkmamış ve kelimelerin evrensel anlamda kullanımı karşılaştırmalı etimoloji çerçevesinde verilmiştir. Kitap on sekiz ana bölümden oluşmaktadır: I. İnançlar, Büyüler. II. Gelenekler. III. Takvim. IV. Görgü Kuralları. V. Mutfakta. VI. Ev ve Çevresi. VII. Banyoda. VIII. Giyim Kuşam. IX. Süslenme. X. Sağlık. XI. Yeme İçme. XII. Çocukluk. XIII. Cinsellik. XIV. Mahallede. XV. İşyerinde. XVI. Devlet ve Millet. XVII. Oyun, Eğlence ve Spor. XVIII. Keyiften Hobiye. *Gündelik Hayatımızın Tarihi* yedi yüz dört sayfalık içeriği ile birçok farklı konuyu bir araya getirerek kültür hayatımıza yeni bir bakışla yönelmemizi sağlamıştır.

İlk üç baskısı 2001 yılında Dost Kitabevi tarafından yapılan kitaba çok fazla ek yapılmamıştır. Bu durumu, Emiroğlu şöyle açıklıyor: "Yeni maddelerle, kitabın ana mantık ve kurgusunu değiştirmedik, çünkü daha önce de dediğimiz gibi, her başlık altında sayısız tarihçe ve etimolojiyle böyle bir seri yaratmak aslında mümkün, fakat ana fikri elden kaçırsak çok da anlamlı değil. Yani yeni "delikanlı" maddesi ile "sigara"ya, "bilgisayar"a vb. biraz ek yapmakla yetinmesini bildik" (XXII). Bu durum Emiroğlu'nun kitabı biçimsel ve kuramsal anlamda nasıl oluşturduğunun da bir göstergesi. Günlük yaşamımızda her nesnenin anlamının hızla değiştiğini ve/veya dönüştüğünü düşünürsek, kitabın zaman ilerledikçe önemi daha çok artacaktır. Ayrıca kitabın göstergelerinden biri de öznenin nesneye hâkimiyeti açısından her gün kullandığımız ya da işe yarayacağı anda hatırımıza gelen nesnelere, ruhuna ve tarihine nüfuz edebileceğimizdir. Her şeyin bir tarihi vardır varsayımından yola çıkıldığında nesnelere ve geleneklere üzerinden toplumsal yaşamın izlerinin sürülebileceğini ve anlamlandırılabilirliğini *Gündelik Hayatımızın Tarihi* sayesinde düşünebiliriz.

İnsanlar doğayı himayesine alarak sahip olup, (buna iktidar kurmak da diyebiliriz) onu istediği gibi yonttuğu süreçte, kendisine yardımcı olacak hatta kendisinin önüne geçecek mitlerini bununla birlikte kutlarını da yaratmıştır. İnsanlar -insan, insan topluluğu- hep bir toplumsallaşma ve toplum olabilme yani kendilerine ait bir kimlik, bir ortaklık yaratabilmek için

kültürel bir sürecin yaratıcısı olmuşlardır. Doğanın yöneticisi -hâkim- konumunu düşünebilme ve yaratabilme yeteneğiyle belirleyip kendisini canlılar dışında bir tanımla "onurlandırıp" bütünün içinden kendisini birinci yapan bir parça konumuna getirmiştir. Emiroğlu'nun kitabıyla insanın toplumsallaşmayı ve bu süreci oluştururken ihtiyaç duyduğu materyalleri nasıl işlevsel hâle getirdiğini görmekteyiz. Kısaca insanların inançlarının ve kültürlerinin kendi içinde "anlamlı" ve "yüce" olduğunu bu sayede anlayabiliriz. İnsanlar, aletleri süslemiş, en önemlisi de insanın bu alet yaratma ve süsleme süreci bugün kendisini uygar olarak tanımlayan insanı oluşturmuştur. Artık alet yaratma ve süsleme sürecinin katalizörü olan inançların yerini ideolojiler almıştır. Bugün modern kuramlar bunu gazete, dergi, kitap, sinema ve tiyatro gibi yaratılara borçlu olduğumuzu söylemektedir. Kitabın antropolojik anlamda değeri bu şekilde açıklanabilirken; tarihsel anlamda da anakronizme en fazla düştüğümüz günümüzde -aletler, eşyalar, semboller, inanmalar, söylemler ve tutum alışlar anlamında- uyarıcı niteliktedir. Kitabın sosyolojik anlamdaki değerlendirmesini ve sınırlandırmasını, Emiroğlu Hürriyet gazetesinin Pazar ekine verdiği röportajda şöyle açıklıyor: "Bölümlemeleri gündelik hayatımızın aktığı mekânlara ve soyuttan somuta doğru yapmaya çalıştım. Esas olarak 'gündelik hayatın' değil, 'gündelik hayatımızın' başlığının seçilmesi de bu tercihin subjektifliğini vurgulamak içindir. Şehirli, orta sınıf bir yaşantı ve genelleme söz konusudur. Daha kırsal ve özellikle Anadolu geçmişinde farklı yöreleri derinlemesine ele alan daha tarihî bir yaklaşım da söz konusu olabilirdi. Ama o, kitabın amaçladığı 'biz' öznesini tehlikeye sokabilirdi. 'Gündelik' olan 'biz'iz. Bu çerçeveyi aşmamaya çalışarak, çok ilgi çekici örnekleri ve uzun madde listelerini dışarıda bıraktım." (24 Mart 2012)

Emiroğlu'nun kitabı hazırlarken sorularını ve sorularının çerçevesini/sınırlarını belirlediğini görmekteyiz. Yöntemin ve tekniğin belirlenmesi hem konunun bütünlüğünün korunmasını hem de ansiklopedik bilgiden farklılaşarak özgün bir çalışma alanının yolunu açmıştır. Bütünlüğün sağlanabilmesi veya anlaşılabilmesi adına insanın yaptıkları/yaratıklarıyla beraber değerlendirilmesi eylemlerini de anlamlı kılacaktır. Örneğin bayrağın, marşın, fenerin, cadının, gulyabanının, muskanın, alkışlamanın, tezahürat yapmanın ve rüşvet almanın bir anlamı olmak gerekir. Bu anlamlar insanın kişisel ve toplumsal tarihinde somutlaşabilir.

Kitap bütün bu anlattıklarının yanında görsel malzemelerle -dönemin gazeteleri, mitolojik resimler, tarihî resimler, reklam afişleri- süslenmiş ve gerekli alıntılarla anlatımı kuvvetlendirilmiştir. Başlıkların alt alta ve alt başlıkların yan yana dizilmiş olması okuyucunun işini kolaylaştırmaktadır. Ana başlıklar, konuların birbirini takip etmesi açısından anlamlı bir bütün oluşturmaktadır. Kitabın kapsam ve hacmi bakımından zorlanmaması için görsel malzemeler sınırlandırılmıştır. Bu alandaki boşluğu doldurması açısından kitabın değeri gün geçtikçe daha çok anlaşılacaktır. Kitabın uzun bir aradan sonra arka arkaya iki baskı yapmış olması bunu göstermektedir.

Dünden Bugüne Elem Çiçekleri Gül Uluğtekin

Bazıları bana bu şiirlerin fena tesîr edebileceklerini söylediler; bundan sevinmedim. Diğerleri, iyi kalb sahipleri, iyi tesîr bırakacaklarını söylediler; bu da beni müteessir etmedi. Bazılarının endişesi ve diğerlerinin ümidi aynı suretle beni müteaccib etti ve bir defa daha bana isbata medar oldu ki, bu asır, edebiyata ait öğrendiği klasik malûmatın kâffesini unutmıştu. (Baudelaire, Elem Çiçekleri'nin Bir Tab'ı İçin Tassavvur Edilmiş Mukaddime Müsveddeleri'nden)

Charles Baudelaire'in *Elem Çiçekleri*'nin 1927 yılında Alişanzade İsmail Hakkı Bey (1871-1944) tarafından yapılan ilk tercümesi, Hilmi Yavuz'un çeviriyazısı ve sunuşu ile Nisan 2012'de Kadim Yayınları'ndan çıktı. Kitap, Charles Baudelaire'in şiirlerinin toplu çevirisini okurlara sunmasının yanı sıra, çeviri ve edebiyat tarihi ile ilgilenen araştırmacılar için de dikkat çekici bir kaynak niteliğinde.

Şiir çevirilerine ek olarak kitapta, Hilmi Yavuz'un "Elem Çiçekleri' ve Alişanzade Üzerine" başlıklı sunuş yazısı, Alişanzade İsmail Hakkı Bey'in yazdığı "Mütercimim İfadesi", "Baudelaire (Bodler)'in Hayatı" ve Osmanlıcaya aktardığı "Elem Çiçekleri'ne Fransa Encümen-i Dânişi Âzâsı'ndan Paul Valéry Tarafından Yazılan Mukaddime", Baudelaire'in sunuş taslaklarını içeren "Lâhika", *Hayat ve İhtihad*'da 1927'de yayımlanmış Dr. Abdullah Cevdet imzalı "Elem Çiçekleri Münasebetiyle" ve "Elem Çiçekleri" başlıklı yazılar ile "Elem Çiçekleri' İçin Sözlük" bölümleri yer alıyor.

1927 yılında *Les Fleurs du Mal*'in tamamının Osmanlıcaya çevirisini yapan Alişanzade İsmail Hakkı Bey'in ardından Vasfi Mahir Kocatürk'ün yaptığı toplu çeviri yine *Elem Çiçekleri* adıyla 1957 yılında Buluş Yayınevi, Rüzgârlı Matbaa tarafından yayımlanmıştır. Bu çeviriyi, Said Maden, Ahmet Necdet ve Erdoğan Alkan çevirileri izlemiştir.

Hilmi Yavuz'un kitabın sunuş bölümünde vurguladığı gibi, Baudelaire'in yapıtlarının modern Türk şiiri üzerindeki derin etkisi *Elem Çiçekleri*'nin önemini arttırmaktadır. "Paris'de genç iken koyu Baudelaire-perest idim/ Balkon'la, Yolculuk'la, Güzellik'le mest idim" diyen Yahya Kemal'in yanı sıra, Ahmet Haşim, Necip Fazıl Kısakürek, Cahit Sıtkı Tarancı ve Ahmet Muhip Dıranas'ın da *Elem Çiçekleri*'nden "şiirlerine yön verici biçimde yararlandıkları" kabul edilmektedir.

Yine sunuş bölümünde belirtildiği gibi, Alişanzade İsmail Hakkı Bey'in, 1927 yılında, *Elem Çiçekleri* adıyla ve eski harflerle Osmanlıcaya çevirdiği bu metin, *Les Fleurs du Mal*'in tamamının (166 şiir) ilk çevirisi olmasının ötesinde önemli bir özelliğe daha sahiptir. Paul Valéry'nin, *Les Fleurs du Mal*'in daha sonraki baskılarından birine yazdığı sunuş yazısı, "Mukaddime" başlığı ile bu kitapta yer almaktadır.

"Mütercimim İfadesi" adlı bölümde Alişanzade İsmail Hakkı Bey, Baudelaire gibi önemli ve büyük bir şairin eserlerinden edebiyatımızın mahrum kalmaması gerektiğini söylemekle birlikte, "Hügo, Lamartin ve Müse'lerin rengin

tahayyülât ve tasavvurâtından zevk alan terbiye-i fikriyyemiz acaba bu gayr-i mûnis teheyyücât, bu acîb hevesât ve garib terkiâtı birdenbire nasıl telakkî edecek-tir?" diyerek kitabın yaratacağı etkiye dair endişesini dile getirir. Ancak, arkadaşı Dr. Abdullah Cevdet Bey'in teşvik ve ısrarı ile "melâl şâiri" Baudelaire'in *Les Fleurs du Mal*'inin çevirisini yayımlatma kararı alır.

İlk Osmanlıca Baudelaire dizelerine kitaptan birkaç örnek: "Benim gibi sen de, lezzetli acıyı tanıyor musun?/ Ve kendin için: 'Aman! Ne garib adam!' dedirtiyor musun?" (Bir Mütecessisin Tefekkürü), "Ve kurdun ölümlerle, tırtılın meşeyle/ Beslendiği gibi bizimle beslenen,/ O zalim vicdan azabını susturabilir miyiz?" (Telâfi Edilemeyen), "Buharlı zevk, perde arkasındaki havaî bir peri gibi/ Ufka doğru kaçacak;/ Herkese bütün ömür için ayrılan nimetten/ Her lâhza, sana ait bir parça yutacak" (Çalar Saat), "Kalbimin hortlağıym,/ O büyük metrûklardan biriyim ki/ Edebî gülmeye mahkûmdurlar,/ Ve artık tebensüm edemezler"

(L'Heautontimoroumenos), "Kumsal sahiller gibi paralanmış gökler,/ Gururum sizde in'ikâs ediyor;/ Matem-nâk, cesm bulutlarınız/ Hayallerimin cenaze arabalarıdır/ Ve ışıklarınız,/ Kalbimin hoşlandığı cehennemnin aydınlığıdır" (Sevimli Dehşet), "İkimizin kalbi, son hararetlerini gayretle sarfeden/ Büyük iki meşale olacak ki,/ İki kat ziyalarını fikirlerimizde,/ Bu ikiz aynalarda, aksettirecek/ Penbe ve sırrı mavi renklerden mürekkep bir akşamda,/ Bütün vedâlarla dolu uzun bir hıçkırık gibi,/ Tek bir şimşek teâtî edeceğiz" (Âşıkların Ölümü), "Ve kalbimin en muzlim köşesinde,/ Dünya arzusundan ve müstehzi nazardan uzak,/ Bütün altın ve mavi renkle müzeyyen bir hücre oymak isterim" (Bir Meryem Timsâline).

Bu kitap, Alişanzade İsmail Hakkı Bey'in eski yazı *Elem Çiçekleri*'nin Ali İhsan Kolcu çevirimetni ile Alişanzade'nin eski harfler ile yayımlanmış özgün metninin ve Charles Baudelaire'in şiirlerinin Fransızca asıllarının karşılaştırılmasının ürünüdür. Bu üç metindeki şiirlerin bir-biriyle tek tek karşılaştırılması, Kolcu'nun çeviriyazı metninde yer alan çok sayıda okuma ve dizgi hatasını ortaya çıkarmış, bu hatalar kitapta düzeltilmiştir. Alişanzade İsmail Hakkı'nın çevirisinin Baudelaire'in özgün metniyle birebir örtüşmediği bölümlerde ise kaynak ve hedef metinler arasındaki farklılıklar belirtilmiş ve Alişanzade'nin çevirisine sadık kalınmıştır.

Elem Çiçekleri içinde geçen ve çoğu Alişanzade İsmail Hakkı Bey tarafından düşülmüş dipnotlar ile kitabın sonuna Hilmi Yavuz tarafından eklenen sözlükçe, konunun uzmanı olmayan okurlar için de kitabın rahatlıkla okunmasını ve anlaşılmasını sağlayacaktır.

Baudelaire'in *Elem Çiçekleri*'nin tamamının ilk Osmanlıca çevirisinin yeni yazıya titizlikle aktarılmış olması, şiirseverler açısından olduğu kadar, edebiyat tarihine ve çeviri çalışmalarına ilgi duyan araştırmacılar açısından da memnuniyet vericidir.

Fuzulî ve Şiirine Farklı Bir Yaklaşım

Banu Durgunay

Prof. Dr. Cem Dilçin'in Fuzulî ile ilgili makaleleri, *Fuzulî'nin Şiiri Üzerine İncelemeler* adıyla Mayıs 2010'da Kabalcı Yayınevi tarafından bir araya getirildi. Dilçin bu çalışmalarıyla metin eleştirisi ve onarımında yol gösterecek olan örnekleri, ilke ve yöntemleri ortaya koymayı amaçlar. Dilçin, son yıllarda artan maddi kültüre ve toplumsal yaşama yönelik çalışmaların, "divan şiirinin dönemler açısından taşıdığı stilistik özellikleri ve divan şairlerinin bu koşullara bağlı olarak geliştirdikleri üslupları üzerinde" yeterince durulmadığını, yorumlayıcı ve niteleyici çalışmaların yerine betimleyici çalışmaların tercih edildiğini söyler (7).

Divan şiiri çalışmalarındaki eksiklikleri belirleyen Dilçin, Fuzulî'nin şiirlerini "nasıl söylediği"nin çözümlemesine girer. Fuzulî'nin ses, söz ve anlam açısından sözcükleri özenle seçtiğinin vurgulandığı "Fuzulî'nin Şiirlerinde İkilemelerin Oluşturduğu Ses, Söz ve Anlam Düzeni" adlı yazı başta olmak üzere, "Fuzulî'nin Bir Gazelinin Şerhi ve Yapısal Yönden İncelenmesi", "Fuzulî'nin Şiirlerinde Söz

Tekrarlarına Dayanan Bir Anlatım Özelliği", "Fuzulî'nin Farsça Çâr-Ender-Çâr Kasidesi" başlıklı yazılar bu bakımdan dikkate değerdir.

Dilçin'in Fuzulî'ye özgü şiir dilini öne çıkardığı Fuzulî'nin şiirleri ve şairliğine ilişkin değerlendirmeleri *Studies on Fuzulî's Divan* adıyla 2001 yılında Harvard Üniversitesi tarafından yayımlanmıştır. Bu bakımdan her iki çalışmanın da Fuzulî'nin söz dağarının kendi içerisindeki çok yönlü yapısı,

ritim ve diğer ses özelliklerinin sunulması ile gelecek çalışmalara yol göstereceği söylenebilir.

Dilçin'in divan şiiri alanındaki bütüncül bakış açısı ve çalışmalarıyla 2006 yılına kadar hizmet verdiği Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün *Türkoloji Dergisi*, Mart 2012 tarihli sayısını "Cem Dilçin'e Armağan" olarak hazırlamıştır. Dergide Zehra Toska'nın Dilçin'in sözlerinden yola çıkarak derlediği "Cem Dilçin'in Hayat Hikâyesi ve Yayınları"na ulaşılabilir. Bu sayıda Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü Başkanı Talat Halman'ın "Ubeyd-i Zâkânî" başlıklı yazısıyla birlikte Cahit Kavcar, Olcay Önertoy, Nihayet Arslan, Gonca Gökalp, Ömer Zülfe, Fahrettin Aslan, Dilek Yalçın, Ozan Yılmaz, Abdülkadir Dağlar, Serkan Erkan, Ayşe Yıldız, Türkan Yeşilyurt, Binnur Erdağı Doğuer, Abdüllatif Armağan, Dilek Batislam ve Ebru Özgün'ün makaleleri bulunmaktadır.

<guzelderen@bilkent.edu.tr>

Divan Şiiri ve Şairleri Üzerine İncelemeler

Esra Derya Dilek

Klasik Türk edebiyatı üzerine çalışmaların önemli kalemlerinden olan Prof. Dr. Cem Dilçin'in *Divan Şiiri ve Şairleri Üzerine İncelemeler* adını taşıyan kitabı Kasım 2011'de Kabalcı'dan çıktı. Kitap "Divan şiiri" ve "Divan şairleri" olmak üzere iki ana bölümden ve on yedi makaleden oluşuyor.

Kitaptaki makaleler Cem Dilçin tarafından daha önce çeşitli yerlerde bildiri olarak sunulmuş ve birçoğu süreli yayınlarda ya da kitaplarda yayımlanmıştır. Böylelikle okur Cem Dilçin'in deyişiyile "söz mimarlığı"(divan şiiri) ve "söz mimarları"(divan şairleri)ni derinlikli olarak anlamak için önemli bir kaynağa sahip olmuştur. Divan şiirinin çok boyutlu dünyasında, düşünce ve duygu yönünden çok sanat yönünü ön plana çıkarmayı amaçlayan bakış açısının ürünü olan makaleleriyle Cem Dilçin, "divan şiirine yöneltilmiş birtakım yanlış değerlendirmelerin tartışılması ve daha yoğunlukla da divan şiirinin nasıl söylendiği"nin gösterilmesini amaçladığını belirtiyor kitabın önsözünde.

"Divan şiiri" ana başlığı altındaki makaleler, divan şiirinin vazgeçilmez nazım biçimi 'gazel'in tanımı ve tarihçesiyle başlıyor; ilk makalenin sonundaki seçme gazellerin günümüz Türkçesi'ne çevrilmiş şekilleriyle birlikte verilmesi okurun şiirin dünyasına dâhil olabildiğini kolaylaştırıyor. Divan şiirinin özüne ve içeriğine ait makalelerin yanı sıra "Divan Şiirinin Geometrik Yapısı", "Divan Şiirine Stilistik Yaklaşım" gibi yazılar yapısal özellikleri öne çıkarıyor; divan edebiyatının günümüzün yazın-sal ortamında nasıl bir tarihsel değer taşıdığı ve güncelliği ile ilgili incelemeler ise

"Cumhuriyet'in 80. Yılında Divan Şiiri Üzerine Düşünceler" adlı makaleden izlenebiliyor. İkinci bölüme geçmeden üzerinde durulan diğer konular arasında da divan şiirindeki anlatım özelliklerinin metin eleştirisi ve onarımındaki işlevi, tarihsel süreçte şiirler arasındaki bazı paralel ve ortak söz yapılarının nazirecilik ve metinlerarasılık bağlamında önemi sayılabilir.

İkinci bölüm "Divan şairleri" dört önemli isim ve eserleri üzerinden şekilleniyor: Ahmed-i Yesevî, Yunus Emre, Ahmet Paşa ve Şeyh Galip. Ahmed-i Yesevî'nin hikmetleri ve Ahmet Paşa'nın şiirleri üzerine makalelerde her ne kadar söz yapısı bağlamında sanatsal yöne ait çözümlemelerin ağırlık kazandığı düşünülebilirse de Yunus Emre ve Şeyh Galip'in şiirlerine ilişkin yazılarla birlikte değerlendirmelerin şiirin söz-anlam uyum ve dengesi korunarak yapıldığı görülüyor. Son söz yerine fuzuli geliyor ne düşündüysek, Cem Dilçin hocamızı sağ olsun ki bize söz ne gerek, önsözden önce zaten Fuzulî diyecek: "Kalem olsun eli ol kâtib-i bed-tahririn./ Ki fesad-ı rakamı sürümüzu şûr eyler;/ Gâh bir harf sukutiyle kılar nadiri nar./ Gâh bir nokta kusuriyle gözü kör eyler."

<esradi@bilkent.edu.tr>

Sınıflandırılmış Atasözleri Sözlüğü

Ebru Onay

Yüzyıllar boyunca halk deneyiminin süzgecin-den geçerek biriken atasözleri, bir toplumun kültürel değerlerini, dünya algısını ortaya koyan en önemli söz varlıklarındandır. Halk tecrübesinin özlü bir anlatım ifadesi olan atasözleriyle ilgili çalışmalar var olmakla birlikte, kavramsal olarak sınıflandırılmış bir atasözleri derlemesine uzun yıllar ihtiyaç duyulmuştur. Paramiyoloji (atasözü araştırması) çalışmalarıyla bilinen Metin Yurtbaşı tarafından hazırlanan *Sınıflandırılmış Atasözleri Sözlüğü*, araştırmacılar ve öğrenciler için bu önemli boşluğu doldurmuştur. İlk baskısı 1994 senesinde yapılan bu değerli derlemenin onuncu baskısı 2012 senesinde Excellence Publishing tarafından okuyucuya sunuldu.

Yüze yakın derlemede kayıtlı bulunan atasözlerinin taranarak oluşturulduğu *Sınıflandırılmış Atasözleri Sözlüğü* akrabalık, komşuluk ilişkilerinden sosyal değerlere, tarım ve hayvancılığa kadar geniş bir tematik yelpazeyi kapsamaktadır. Özellikle, folklor çalışmalarına ilgi duyanlar için son derece önemli bir baş ucu kaynağı olan bu sözlükten konularına göre yararlanılabileceği gibi, eserin sözcük dizininden de yararlanmak mümkündür. Böylece bu sözlük yapılacak olan araştırmalar için kullanışlı bir kaynak olacaktır.

Sınıflandırılmış Atasözleri Sözlüğü'nün giriş kısmını

Hacettepe Üniversitesi Türk Halk Bilimi Bölümü'nde öğretim üyesi olan Prof. Dr. Özkul Çobanoğlu hazırlamıştır. Çobanoğlu bu bölümde, "Atasözlerinin Tanımı ve Teşekkülü", "Atasözlerinin Dil ve Üslup özellikleri", "Atasözlerinin Sınıflandırılması ve Tipleri" ve "Atasözlerinin Tema ve Konuları" başlıklarını açıp atasözleri hakkında detaylı bilgi vermiştir. Kırk bin atasözünü içeren bu derlemenin alfa-

betik sıraya göre düzenlenmiş olan yüz yetmiş iki konu başlığı, Türk kültüründe geleneksel olarak alımlandığı şekliyle açıklanmıştır. Çalışmanın malzemesini oluşturan atasözlerinden on bin tanesi halk arasında genel olarak anlaşıldığı biçimde kısaca açıklanmış, açıklanmayan otuz bin atasözü ise daha sonra ele alınmak üzere bölüm sonlarında "konuyla ilgili diğer atasözleri" ve kitap sonunda "anahtar sözcük dizini" başlıkları altında sistematik biçimde yerleştirilmiştir. Bu derlemeyi özel kılacak bir başka özellik ise kitabın başında bir kaynakçanın bulunması ve açıklanan her atasözünün ardından MNÖ 1, ÖAA 262 (Mustafa Nihat Özün, Ömer Asım Aksoy) şeklinde harf kodları ve sayılar verilerek, atasözünün hangi kaynaktan alındığının gösterilmesidir.

Amacının "geleneksel Türk kültür değerlerini dünyaya tanıtmak" olduğunu söyleyen Metin Yurtbaşı'nın bu son derece önemli ve kullanışlı çalışması Türkçe, Almanca ve pek çok Avrupa dilinde yayımlanmıştır. *Sınıflandırılmış Atasözleri Sözlüğü*, sadece Türk araştırmacı ve öğrenciler için değil dünyanın pek çok yerinde Türk kültürü ve folkloruyla ilgilenenler için de bir başvuru kaynağı olmaya devam edecektir.

<eonay@bilkent.edu.tr>

Eagleton'dan Tatlı Şiddet: Trajik Kavramı

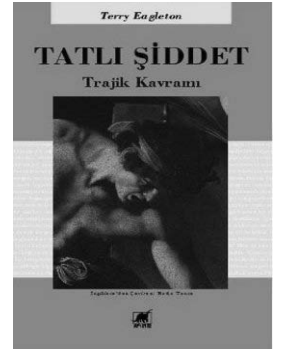
Çağdaş Yusuf Akbulut

Edebiyat ve estetik teorisi alanında Britanya'nın en önemli otoritesi olarak kabul edilen Marksist düşünür Terry Eagleton, kıta felsefesinde yapılanın aksine, teoriyi eleştiri pratikleri ile tartışarak, analitik dehasını ise müstehzi üslubu ile birlikte kullanarak anlaşılır kıldığı edebiyat, sanat ve siyasetin kanonik meselelerini okuyucu için ilgi çekici hâle getirmeye devam ediyor. Terry Eagleton'ın bu özgün çabalarından birisi olan *Tatlı Şiddet: Trajik Kavramı* adlı eseri, Ayrıntı Yayınları tarafından "Ağır Kitaplar" dizisinde Türkçeye kazandırıldı. Bu kapsamlı eserinde Terry Eagleton, edebiyattan felsefeye, antropolojiden teolojiye kadar farklı disiplinlerin arasında rahatlıkla dolaşarak, trajedi kavramının arkeolojisine ve tragediyalar tarihinin ideolojik analizine girişiyor. Terry Eagleton, tam da sanat formları arasında trajedinin artık modasının geçtiğini düşündüğümüz bu zamanda, ontolojik derinliğe ve soylu bir ciddiyete sahip olan bu kavramı yeniden entelektüel tartışmaların gündemine taşıyor.

Trajedi, Eski Grekçede "keçilerin türküsü" demektir. Ancak bu kavram, günah keçileri "pharmakos"ların türküsü olarak da yorumlanabilir: Antik Yunan'da Thargelia adı verilen şenliklerde salgın hastalık ve savaş gibi kirlilik hâllerinden arınmak için şehrin yoksul ve günahsızlarından iki "pharmakos" seçilir ve bunlar şehrin dışında ıssızlığa terk edilirdi. Bu kurban ritüeline göre, "pharmakos"un simgesel düzende şehrin günahlarını yüklenerek katarsis sağladığı düşünülürdü. Bu nedenle "pharmakos"a, tuhaf ve tekinsiz hâlde bir lânetli kutsallık da atfedilir: İlaç ve zehrin, dolayısıyla yaşam ve ölümün arafında sıkışıp kalan "pharmakos", masumiyet ve suçun da ortak tecessümü olur. Terry Eagleton, günah keçileri olan Antigone'nin, Oidipus'un, Lear'ın ve İbrahim'in trajedilerini, temsil ettiklerini ve modern dünyanın sorunlarına karşılık gelen devrimci tohumlarını felsefi ve politik yaklaşımlarla irdeleyiyor.

Doğu'da trajedi geleneğinin oluşmadığı savunulsa da, kültür tarihi içinde trajedi kadar evrensel ve uzun soluklu bir izleğe rastlamak güçtür. Bu durum trajedinin insanlık durumları için değişmeyen, hiç değilse tedricen değişen müşterek konumunu ortaya çıkarır. Ancak her halkın, cinsiyetin ya da sosyal grubun özgül trajedileri vardır. Izdırabın da her zihinde ve bedende karşılığı farklıdır. Üstelik trajedi deneyimlerinin mübadele edilmesi de söz konusu değildir. Fakat bu koşullar altındayken dahi Terry Eagleton'a göre acı, insanlık için gizil bir diyalog dili, ortak bir anlam bölgesi oluşturuyor. Terry Eagleton, bu eserinde, tarihsel materyalist düşüncenin eksik bıraktığı metafizik alanda ölçülü bir gerçeklikle hareket ederek, entelektüel sorumluluklar adına insanın tâbi olduğu sınırları çiziyor.

<cyusuf@bilkent.edu.tr>

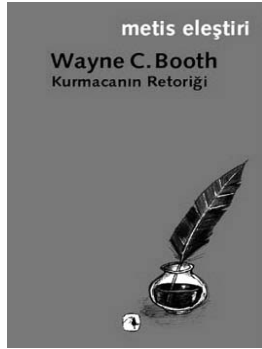
Edebiyat Eleştirisinde Yeni Bir Rehber: Kurmacanın Retoriği Ayşe Duygu Yavuz

2012 yılının bahar aylarını karşılarken kitapçıların “Edebiyat ve Eleştiri” raflarında okuruyla buluşmayı bekleyen kitaplardan biri Metis Yayınları’ndan çıkan *Kurmacanın Retoriği* oldu. 2005 yılında kaybettiğimiz, özellikle Amerika’da dergi editörlüğüyle ön plana çıkmış olan İngiliz edebiyatı profesörü Wayne C. Booth’un bu çalışması, *The Rhetoric of Fiction* adıyla ilk kez 1961’de Chicago Üniversitesi Yayınları’ndan çıktı. Kitap, 1983’te editörün isteğiyle ikinci baskısını yaptı. Yazarın nihai fikirlerini ortaya koyması bakımından önem taşıyan ve Türkçe çevirisinde dikkate alınan ikinci baskı, Booth’un çeşitli saptamalarını genişleterek sunduğu “Sonsöz” bölümünü de barındırıyor.

Edebiyat araştırmacıları ve meraklılarına “Sanatsal Sıfık ve Kurmacanın Retoriği”, “Kurmacada Yazarın Sesi”, “Gayrişahsi Anlatı” başlıkları üzerinden geniş bir külliyyatın kapılarını açan kitabın, ülkemizde kısa sürede temel başvuru kaynaklarından biri olacağını belirtmek fazla iddialı olmayacaktır. Kitabın adından da anlaşılacağı üzere Booth özellikle “kurmacadaki retorik ve retorik olarak kurmaca” (425) ayırımına değinmeyi amaçlar. Kitabın ilk bölümleri için anlatı temelli çalışmalarda zihinleri sıkça meşgul eden yazarın yargılarını barındırmayan, başka bir deyişle, “otoriter anlatım”ın ortadan kalktığı, nesnel bir anlatımın ne denli mümkün olup olamayacağı sorularına yanıt arandığı ifade edilebilir. Booth “yazarın sessizliği” meselesinde yazar ile kurmaca dünya arasındaki mesafe sorusuna değinmekle birlikte, kitabın sonraki bölümlerinde Henry James’in eserlerinden hareketle “anlatıcının güvenilirliği”nden bahseder. Bunların dışında yazarın kurguda yansıttığı gerçekliğe ve “gayrişahsi anlatı ahlaki”na temas etmiştir. Okur kurgudaki olayları ve olay kahramanlarını yazarın ona yansıttığı ölçüde değerlendirebilir. Sözgelimi, yazar her ne kadar tarafsız bir çehreye bürünse de genellikle anlatıcı üzerinden kurgudaki karakterlerin iyi veya kötü özelliklerini ön plana çıkararak ya da olay örgüsünde gelecek sayfalarda karakterin dönüşümünün habercisi olan bir detay ifadeye yer vererek okurun karakteri alımlamasında güdümlü bir hâle gelmesine salık verebilir. Elbette, bu noktada sadece yazar belirleyici değildir, metnin alımlanmasında okurun kendi yönelimleri, inanç sistemi ve değer yargılarının da rolü vardır. Bu bağlamda Booth, kurmacanın mimarı olan yazarların nesnel olması gerektiğine dönük -artık sabit diyebileceğimiz- yargılama tarzını değerlendirmiş ve bu meseleye okurun nesnellliğini de ekleyerek söz konusu “anlatıda nesnellik” problematiğini daha geniş bir perspektifle irdelemiştir.

Tüm bu meseleler ışığında, *Kurmacanın Retoriği* “her anlatımın bir tür retorik” olabildiğine dair okurun nezdinde ufuk açacak deliller sunan kayda değer bir çalışma.

<ayavuz@bilkent.edu.tr>

Erendiz Atasü’nün Gözünden Yazarın Dünyası Müzeyyen Sağlam

Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi, “Türk Yazarları Bilkent’te” başlıklı söyleşileri ile Türk edebiyatının önemli isimlerini okurlarıyla buluşturmaya devam ediyor. Bu söyleşiler kapsamında 18 Nisan 2012 Çarşamba günü, Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi’nin Sanat Galerisi “Yazarın Dünyasından Yapıtı” başlıklı konuşmasıyla yazar Errendiz Atasü’yü konuk etti.

Atasü, konuşmasına yazarın iç dünyasının nasıl oluştuğuna ve yapıtlarına nasıl yansıdığına değinerek başladı. Edebiyat yapıtının yazarından bağımsız bir yapıya sahip olduğunu düşünen yazar, eleştirilenlerin de sanat yapıtını sanatçıdan bağımsız olarak incelediklerini söyledi. Sanat yapıtını çocuklara benzeten Atasü, yapıtla yazar arasında bir göbek bağının bulunduğunu fakat bir süre sonra çocuklar hayatın içinde nasıl bağımsızlarsa yapıtların da bu şekilde bağımsız olacağını dile getirdi.

Atasü, ressamların biçim ve renklerle, müzisyenlerin ses ve notalarla hareket ettiğine fakat yazarların ise böyle bir ayrıcalığının olmadığına değindi. Çünkü yazarın malzemesi olan dil, yazar olmayanların da ortak kullanımına açıktır. Atasü, bu nedenle metin yazarının asıl malzemesinin “empati” olduğunu vurguladı ve bu durumu “başka birinin ayakkabısı içinde durabilmek” olarak nitelendirdi.

Yazar konuşmasının ilerleyen bölümlerinde kardeşi olmadığı için yalnız fakat kitaplarla baş başa bir çocukluk geçirdiğini anlattı. Çocukluk döneminde yalnızlığını gidermek için hayal kurmaya ve insanlara dikkat etmeye başladığından söz etti. “Neye ihtiyacım varsa onun hayalini kurdum” diyen Atasü, çocukluk döneminde iki hayalî kız arkadaş yarattığına da değindi. Kişiliğin şekillenmesinde çocukluk döneminin

payının çok büyük olduğunu düşünen yazar, hâlâ çocukluğundaki yerde olduğunu belirtti. Küçüklüğünde hayalî kahramanlar yaratan Atasü şimdiye kitaplar yaratarak hayatın kendi zihninde doğurduğu imgeleri yazdığını dile getirdi.

Atasü konuşmasında yapıtlarda geçen olaylar ve yazar arasında özdeşim kurmanın doğru olmadığını vurguladı. Akılda kalanın duygu olduğunu belirten yazar, başınızdan geçen bir olayı yıllar sonra hatırladığınızda birçok ekşiğin olacağından söz etti. Bu nedenle olayları yazmanın imkânsız olduğunu, olayların yarattığı duyguyu farklı bir kurguyla eserlerine yansıttığını dile getirdi.

Errendiz Atasü, bir saatlik konuşması boyunca sadece yazar ve yapıt ilişkisinden bahsetmekle kalmayıp siyaset, toplum, ahlaki değerler, kültür, inanç, feminizm, Türkiye’nin geleceği gibi pek çok konuya da değindi. Aynı zamanda son çıkan kitabı *Güneş Saygılı* ile ilgili açıklamalarda bulundu. Soru cevap kısmında ise yazarın çalışma ortamından, Türkiye’deki kadın örgütlerine kadar pek çok konuya değindi. Son olarak yazar, genç yeteneklere sınırlarını bilip, bu sınırları genişletmeleri gerektiğini öğütleyerek konuşmasını noktaladı.

<muzeyyen.saglam@bilkent.edu.tr>

III. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi 2010 Bildirileri Yayımlandı

Pınar Çelik

İstanbul Kültür Üniversitesi'nin ilk olarak 2006 yılında düzenlediği Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi (TUDOK), hazırlanan kongre posterlerinde "Türklük biliminin dünyadaki ilk uluslararası öğrenci kongresi" olarak tanımlanıyor. 2008 yılında ikincisi, 2010 yılında da üçüncüsü düzenlenen kongrenin koordinatörü Prof. Dr. Ömür Ceylan, yayımlanan bildirilerin "Sunuş"unda şöyle belirtiyor: "Kırgızistan, KKTC ve yirmi sekiz Türkiye üniversitesinden doksan yedi katılımcı ile toplanan TUDOK 2006'yı iki mütevazı amfimizde yaşamıştık. Buna rağmen 11 Eylül 2006'ya dek bir kongreleri bulunmayan Türkoloji öğrencileri TUDOK'a büyük bir heyecanla sahip çıktılar. Hemen iki yıl sonra, 2008'de, sekiz ülke ve elliye yakın üniversiteden katılımcı sayımız iki yüz yirmi idi. Bildiriler iki salonda eş zamanlı sunulurken seksene yakın poster bildiri de galerilerde merakla incelendi." (5)

Yükselen bir katılımcı grafiği yakalayan TUDOK, 2010 yılında büyük ilgi gördü. Ceylan bu ilgiyi şöyle ifade ediyor: "Bugün TUDOK tüm bilim dallarındaki en kapsamlı öğrenci kongrelerinden biri hâline geldi. TUDOK 2010'a elli yedi Türkiye ve yirmi beş dünya üniversitesinden katılım sağlandı" (5). Önceki yıllarda olduğu gibi 2010 yılında sunulan bildiriler de İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları tarafından bir kitap olarak yayımlandı. Editörlüğünü Ömür Ceylan'ın yaptığı kitabı yayına K. Şahan, H. B. Yeşiltaş, M. O. Hasdedeoglu, N. Gür ve K. Yıldırım hazırladı.

Bildiriler; İstanbul Kültür Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden olan, TUDOK'a büyük katkılar sağlayan ve 2008 yılında vefat eden Prof. Dr. Muhan Bali'ye ithaf edilmiş. Bildiriler, toplamda iki cilt ve bin altı yüz yetmiş altı sayfadan oluşuyor. İlk ciltte doksan iki, ikinci ciltte ise yetmiş sekiz bildiri ve altmış yedi tane de poster bildiri yer alıyor.

Bildiri sahipleri arasında lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri var. Uşak Üniversitesi'nden Mehmet Özdemir'in "İki Divan Şairinin Dilinden Beşiktaş" bildirisiyle başlayan birinci cilde baktığımızda konular oldukça dikkat çekici. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalından Atiye Gülfer Kaymak'ın "Dilin İki Ekseni Açısından Hilmi Yavuz'un 'Taormina' Adlı Anlatısı: Metonimi Değil mi Hocam?" adlı bildirisinde bölümümüz öğretim üyelerinden Hilmi Yavuz'un "Taormina"sının konu edildiğini görüyoruz. İlk cilde bakacak olursak; Kırıkkale Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden Bilal Köksal'ın "Mai ve Siyah ile Aşk-ı Memnu Romanlarında Aşk ve Nesne İlişkileri", Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalından Nurullah Şahin'in "Yabız-Yablak Kavram İşaretleri Üzerine", Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümünden Elif Serra Şamlıoğlu'nun "Âşıklar Beyazperdede: Sözlü Kültür Ürünlerinin Sinemaya Uyarlanması Üzerine Bir

İnceleme", Ahi Evran Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden Serpil Mutlu'nun "Son Asır Şairlerinden Rizeli Âtîf Efendi ve Yaktığı Söylenen Divanı" ve Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Biliminden Ayşegül Özasan'ın "Türk Gölge

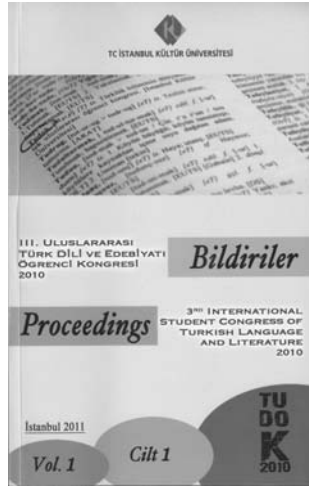
Tiyatrosunda Perde Güzelleri", Taurida National University Faculty of Foreign Languages'ten Katerina Posohova'nın "To God Belongs the East and the West: Macro-Dialogue in Orhan Pamuk's Novel My Name is Red" bildirisi, kongrenin üniversite ve konu çeşitliliğini göstermeye yetiyor.

Birinci ciltte, Bilkent Üniversitesi yüksek lisans öğrencisi Ercan Akyol'un "Seyyâh, Halk ve Mugayir: Evliya Çelebi'nin Seyahatnâme'sinde Yer Alan Aykırı Figürlerin Anlatımı ve Toplum Nezdindeki Algısının Günümüz Türkiye'si İle Karşılaştırılması" bildirisi bulunmaktadır. İkinci ciltte şu anda bölümümüz yüksek lisans öğrencilerinden olan Gheis Ayaz Ebadi'nin "İran'da Karakoyun Bölgesindeki Türklerde Eski Türklerin Dili, İnanç ve Geleneklerinin İzleri" başlıklı bildirisi yer alıyor. Ebadi, bildirisinin özetini şöyle veriyor: "Karakoyun bölgesi İran'ın kuzeybatısında ve Maku ilçesinde

yer almaktadır. Çaldıran'la komşu olan bu bölge otuz iki köyden ibarettir. Yaşadıkları bölgenin adından dolayı Karakoyunlu olarak da bilinen bölge halkı, inanç itibarıyla Müslüman ve Alevidir ama Bektaşilik özellikleri de görülmektedir. Fakat bu inanç bölge ahalisince Ehl-i Hak olarak bilinmektedir. Bölgede konuşulan Türkçe, farklı dönemlerin ve lehçelerin özelliklerini taşımaktadır. Örneğin fiillerin olumsuz çekimlerinde ve hal eklerinde bazen dört farklı kullanım görülmektedir." (893)

İkinci ciltte; Ege Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden Hande Kuşuluoğlu'nun "İki Kadın Şairin Öleyazmaları: Sylvia Plath ve Nilgün Marmara'nın Ölüm Etrafında Ördükleri Kelimeler", Yıldız Teknik Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden Ceren Akkuş'un "Varlığın Ses Bulmuş Hali: Çeng ve Ney", Gazi Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümünden Zeynep Aslan'ın "Karaçay-Malkar Nart Destanlarında Mitolojik Motifler", Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Dilcilik Enstitüsü Türk Dilleri Bölümünden Gülnare Aliyeva'nın "Türk Dillerinde Zaman Ekleri Benzer ve Farklı Yönleriyle" ve Kazan Devlet Üniversitesi Şarkiyat Fakültesi Türk Dili ve Tarihi Bölümünden Raynur Hamidullin'in "Türkçe Tarih Konulu Metinlerin Kelime Hazinesi Bakımından İncelenmesi" bildirisi dikkat çekiyor. İkinci cildin sonunda yer alan poster bildirilerde de üniversite ve konu çeşitliliği devam ediyor.

Türk Dili ve Edebiyatı öğrencilerine farklı bir heyecan yaşatan TUDOK, kongre bildirilerinin kitap hâline getirilip yayımlanmasıyla beraber daha geniş bir kesime ulaşma imkânı buluyor. 27-28 Ağustos 2012 tarihinde İstanbul Kültür Üniversitesi'nde kongrenin dördüncüsü düzenlenecek. Bu yılki kongrenin afişlerinde "Genç Türkologlar Kültür'de buluşuyor" cümlesi yer alıyor.

Türk Edebiyatı Bölümü (Tam Zamanlı ve Yarı Zamanlı) Öğretim Üyelerinin 2010-2011 Yılı Yayınları

Kudret Emiroğlu

Kitaplar

Okludere. İstanbul: Heyamola Yayınları, 2011.

Makaleler

“Dayım Şair”. *Kitab-ı Hikmet, Subutay Hikmet Karahasanoğlu, Tüm Şiirleri Anıları ve Yapıtları*. Haz. Yaşar Miraç. Ankara: Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı, 2011: 28-31.

“Keyif Kimde Olur?”. *Kebikeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi* 31. 2011: 169-175.

Talât S. Halman

Kitaplar

Eski Uygarlıkların Şiirleri. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1974; Yeniden Basım 2010.

Süleyman the Magnificent Poet: The Sultan's Selected Poems. [Translations, with an Introduction]. İstanbul: Dost Yayınları, 1987; Yeni Baskı: İstanbul: BKG Yayınları, 2010.

Love Is All: Rumi's Life and Poems of Ecstasy. The Whirling Dervishes. İstanbul: BKG Yayınları, 2011.

“Türk” *Shakespeare: Shakespeare'in Dünyasında Kahramanlar ve Soyutlar. Tek Kişilik Oyun*. Ankara: Hece Yayınları, 2003; İkinci Basım: 2011.

Makaleler

“‘Dame’ Meriç Sümen Prima Ballerina Assoluta”. *Dansa Âşık Bir Kuğu: Meriç Sümen*. Haz. Nevsâl Baylas. İstanbul: YKY, 2010: 15–18.

“Kemal Tahir’in Türkçede Roman Türünün Özgünleştirilmesi Konusundaki Teşhisi Tam İsbetliydi Ama . . .”. *Bir Kemal Tahir Kitabı: Türkiye'nin Ruhunu Aramak*. İstanbul: İthaki Yayınları, 2010: 93–98.

“Güngör Dilmen: Bir Gökkuşağı”. *Güngör Dilmen'in 50. Sanat Yılı Sempozyumu*. İstanbul, 2010:13–18.

“Kısakürek Şiirinde ‘Kahraman’”. *Necip Fazıl Kısakürek*. Ed. Mehmet Nuri Şahin ve Metin Çetin. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2010: 130-134.

“Walter G. Andrews’a Alkışlarla”. *Festschrift in Honor of Walter G. Andrews*, Mehmet Kalpaklı, Ed.. *Journal of Turkish Studies*, Vol. 34:1, 2010, pp. xxxiii–xl.

“Turkey—EU: Europe Untimely”. *Modern Turkey: Views of Investors and Executives*. Ed. Susanne Mueller ve Werner E. Stein. Frankfurt, 2011: 1–8.

“Selim III: Romantic Sovereign”. *A Voyage through American Literature and Culture via Turkey: A Festschrift for Sam S. Baskett's 90th Birthday*. Ed. Belma Ötüş Baskett ve Oya Başak. İstanbul, 2011: 320–327.

“Türk Musikisi Üzerine Bir Değerlendirme”. *Türkiye'de Müzik Kültürü Kongresi Bildirileri*. Ed. Oğuz Elbaş, Mehmet Kalpaklı ve Okan Murat Öztürk. Ankara, 2011: 3–4.

“Geleceğin Evliyâ'sı”. *Doğumunun 400. Yılında Evliyâ Çelebi*, Ed. Nuran Tezcan ve Semih Tezcan. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011: 39–40.

“Türkiye’de ‘El Sistema’ Fırtınası ve 40 Yıl Önce Kaçırduğumuz Fırsat!”. *Opus*, Yıl 1, No. 1, Ekim 2011: 13–15.

“Orhan Veli’nin Edebiyatımıza Katkıları ve Şiirlerindeki ‘Yenilik Boyutları’”. *Orhan Veli Kanık*. Ed. Semih Gümüş. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011: 405–410.

“Kutlu Narsisist: Fahr El Nissa Zeid”. *Frankofoni*. Ankara, 2011: 133–41.

Mehmet Kalpaklı

Kitaplar

Türkiye’de Müzik Kültürü. (Oğuz Elbaş ve Okan Murat Öztürk ile birlikte). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi, 2011.

Binbir Gece’ye Bakışlar. (Neslihan D. Sönmez ile birlikte). İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2010.

Halide Edib Adıvar'ın Bütün Eserleri: Romanlar XII, Sevda Sokağı Komedyası, Açıklamalı-notlu-karşılaştırmalı metin. (Neslihan D. Sönmez ile). İstanbul: Can Yayınları, Mayıs 2011.

Makaleler

“Çağdaş Bir Tezkire Yazarı Olarak Behçet Necatigil”. *Klasik Türk Edebiyatında Biyografi-Sempozyum Bildirileri*. Haz. Filiz Kılıç, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 2011.

“Decontinuity and Change in the Cultural History of the Ottoman Empire”. (Walter G. Andrews ile). *Günsel Renda’ya Armağan Gelenek, Kimlik, Bireşim: Kültürel Kesişmeler ve Sanat*. Tradition, Identity, Synthesis: Cultural Crossings and Art. Haz. Zeynep Yasa Yaman ve Serpil Bağcı. Hacettepe Üniversitesi. Ankara, Mayıs 2011: 39-44.

“Bir Osmanlı Padişahının Şair Olarak Portresi: Selimî (II. Selim)”. *Journal of Turkish Studies/Türklük Bilgisi Araştırmaları* 34/II. 2010: 149-156.

“Osmanlı Edebiyat ve Kültürünün Oluşumunda ve Gelişiminde Tercümenin Rolü”. *Mehmet H. Doğan Kitabı*. Haz. H. Ergülen ve O. Tekelioğlu, İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2010: 365-371.

“Redif Extraction in Handwritten Ottoman Literary Texts”. *20th International Conference on Pattern Recognition (ICPR 2010)*. (Ethem F. Can, Pınar Duygulu, Fazlı Can ile). İstanbul, 2010.

“Bir Çağ Günümüze: Necatigil ve Divan Şiiri”. *Asfalt Ovalarda Yürüyen Abdal: Behçet Necatigil*. Haz. Gökhan Tunç. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2010: 25-39.

Öcal Oğuz

Makaleler

“İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi: Çin Halk Cumhuriyeti’nden Çek Cumhuriyeti’ne Türk Kültürü”. *Millî Folklor*. Yıl 22, Sayı 88, 2010: 137.

“Sözel Belleğin Tarihe Tanıklığı ve Aşıkların İnanılan Biyografileri”. *Millî Folklor*. Yıl 22, Sayı 87, 2010: 5-13.

“Türkiye’de Mit ve Masal Çalışmaları veya Bir Olumsuzlama ve Tek-Tipleştirme Öyküsü”. *Millî Folklor*. Yıl 22, Sayı 85, 2010: 36-46.

“Çok Mekânlı ve/veya Çok Mezarlı Anlatı Kahramanları: Yunus Emre”. *Millî Folklor*. Yıl 23, Sayı 91, 2011: 5-12.

“Prof. Dr. Gürbüz Erginer ve Halk Kültürü Dersi Üzerine”. *Millî Folklor*. Yıl 23, Sayı 89, 2011: 17-21.

Nuran Tezcan

Kitaplar

Evliyâ Çelebi’nin Nil Haritası: Dürr-i bî-misîl in Ahbâr-ı Nil. (Robert Dankoff ile birlikte) İstanbul: YKY, 2011.

Doğumunun 400. Yılında Evliyâ Çelebi. (Semih Tezcan ile birlikte). “Evliyâ Çelebi Ne Zaman Doğdu, Ne Zaman Öldü?; 26–29”, “Evliyâ Çelebi’nin Rüyasındaki Cami; 39–40”, “Evliyâ Çelebi’den Kalan Belgesel İzler; 41–55”, “1814’ten 2011’e Seyahatnâme Araştırmaları Tarihçesi; 56–74”, “Seyahatnâme’nin Genel Yapısı, Önemli Yazmaları ve Baskıları; 81–95”, “Evliyâ Çelebi’nin Ankara’sı; 107–111”, “Nil Yolculuğu: Mısır, Sudan, Habeşistan; 168–180”, “Evliyâ Çelebi Manisa’da Şehzade Sarayı’ndan Geçiyor; 206–207”, “Evliyâ Çelebi Mostar Köprüsüne Bakıyor; 214–216”, “Evliyâ Çelebi Muzu Anlatıyor; 217”, “Seyahatnâme’den Bir Hediye: Kaya Sultan Yağlığı; 223–224”, “Seyahatnâme’nin Yazınsal Değeri ve Osmanlı-Türk Yazınındaki Yeri; 369–381”, “Evliyâ Çelebi’nin Nil Haritası; 387-392” (Robert Dankoff ile). Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011.

Makaleler

“Evliyâ Çelebi’nin Gün Işığına Çıkan Eseri: Nil Haritası”. *Toplumsal Tarih* 207. İstanbul, (Mart 2011): 56–63.

“Evliyâ Çelebi’nin Belgesel İzleri / The Documentary Trail of Evliyâ Çelebi”. *1453 İstanbul Kültür ve Sanat Dergisi / Journal of Istanbul’s Culture and Art* 12. İstanbul, 2011: 2–6.

“Sebeb-i Teliflere Göre Mesnevi Edebiyatının Tarihsel Dönüşümü”. *Doğu-Batı Dergisi Osmanlılar Özel Sayısı II*-2010: 49-74.

“‘Seyyâh-ı Âlem’ Evliyâ Çelebi’nin Yazarlığı: Gürcü Nebi İsyanı ve Çomarböyükbaşı ile Yaşadıklarının Kurmaca Düzleme Taşınması”. *Evliyâ Çelebi Konuşmaları / Yazılar*. Ed. M. Sabri Koz. İstanbul: YKY, 2011: 206-220.

“Nil Haritası ile Seyahatnâme Arasındaki Paralellikler”. *III. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. 2. Cilt. Ed.Ülkü Çelik Şavk. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2011: 785-797.

“Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi’nin Hammer-Purgstall Tarafından Bilim Dünyasına Tanıtılması Hakkında”. Genişletilmiş ikinci basım. *Evliyâ Çelebi Konuşmaları / Yazılar*. Ed. M. Sabri Koz. İstanbul: YKY, 2011: 221-238.

Joseph von Hammer-Purgstall. “Türkçe Bir Seyahatnâmenin İlginç Bulunuşu”. İkinci basım: *Evliyâ Çelebi Konuşmaları / Yazılar*. Ed. M. Sabri Koz. İstanbul: YKY, 2011: 239-245. (Almancadan çeviri).

“Aşk Mesnevilerini Şövalye Aşkı Bağlamında Okumak”. Genişletilmiş ikinci basım: *Frankofoni 23*, Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı İnceleme ve Araştırmaları Ortak Kitabı. Ankara, 2011: 121-132.

Semih Tezcan

Kitap

Doğumunun 400. Yılında Evliyâ Çelebi. (Nuran Tezcan ile birlikte). “Bir Dâhinin Seyahatnâmesi; 13–15”, “Evliyâ Çelebi’nin Okçuluğu; 30–38”, “Eflatun Çadırı; 208–210”, “Pire Limanındaki Aslan Heykeli; 211–213”, “Ebû’l-hevl Korkunun Babası Denen Ucûbe’nin Hikâyesi; 218–219”, “Resim Düşmanı Kadızâdeli; 220–222”. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011.

Makale

“Dağlık Altay’da Uluslararası Türkoloji Sempozyumu”. *Kanat Dergisi*. Ankara, 2009: 4-5.

“Orhan Gazi’nin Adı Üzerine”. *Türkçenin Yükseliş Çağında Bursa’da Dil-Kültür ve Edebiyat Bilgi Şöleni*, 4-5 Haziran 2010. Ed. Hatice Şahin. Bursa 2010: 28-36.

“Yazıtlarda Yeni Okuyuş ve Anlamlandırma Önerileri”. *I. Uluslararası Uzak Asya’dan Ön Asya’ya Eski Türkçe Bilgi Şöleni Bildirileri*. 18-20 Kasım 2009 Afyonkarahisar. Ed. Cengiz Alyılmaz, Özgür Ay, Metin Yılmaz. Afyonkarahisar 2010: 273-280.

“Binbir Gece ve Benzeri Metinlerin İşlevi”. *Binbir Gece’ye Bakışlar*. Haz. Mehmet Kalpaklı ve Neslihan Demirkol Sönmez. İstanbul, Turkuaz Yayınları, 2010: 33-37.

“Divan Şiirinde Türkçe Kaygısı”. *Bilgi, Yaz* 2010, Sayı 54: 255-267.

“Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi Tümdizini (Concordance)”. (R. Ashihan Aksoy Sheridan ve Michael Douglas Sheridan ile birlikte.) *Türkiye’de ve Dünyada Sözlük Yazımı ve Araştırmaları Uluslar Arası Sempozyumu Bildirileri*. İstanbul 2010: 314-320.

“Etimoloji Önerileri”. *Orhon Yazıtlarının Bulunuşundan 120 Yıl Sonra Türklük Bilimi ve 21. Yüzyıl konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*. Ed. Ülkü Çelik Şavk. Ankara 2011, 819-829.

“Klâsik Edebiyat Metinlerinde Arkaik Kelimeler”. *III. Klâsik Türk Edebiyatı Sempozyumu* (Prof. Dr. Cem Dilçin Adına), Haz. Atabey Kılıç, Abdülkadir Dağlar, Ahmet Tanyıldız. Erciyes Üniversitesi Yayınları 183. Kayseri 2011, 327-338.

“Evliyâ Çelebi’nin Doğum Günü”. *Toplumsal Tarih* 207 (Mart 2011) içerisinde: 64–67 [Eşitbasım: *Evliyâ Çelebi Konuşmaları / Yazılar*. Haz. M. Sabri. Koz. İstanbul: YKY, 2011:283-291.]

“Türk Dilinin Büyük Ustası Evliyâ Çelebi”. *Evliyâ Çelebi Konuşmaları / Yazılar*. Haz. M. Sabri. Koz. İstanbul: YKY, 2011: 275-282.

“Oguzname”. *Kindlers Literatur Lexikon*. Haz. Heinz Ludwig Arnold, Cilt 12, J.B. Metler’sche Verlagsbuchhandlung, 2010: 270-271.

“Kitab-ı Dedem Korkud”. *Kindlers Literatur Lexikon*. Haz. Heinz Ludwig Arnold, Cilt 9, J.B. Metler’sche Verlagsbuchhandlung, 2010: 112-113.

“Vierzig Wesire (Hikayet-i Qırq Vezir)”. *Enzyklopädie des Märchens Handwörterbuch zur historischen und vergleichenden Erzählforschung*, 14. Cilt, 2011: 195-200.

“1915’te Süryani Yazısıyla Yazılmış Osmanlıca Bir Mektup”. Peter Zieme ile birlikte. Haz. Mehmet Ölmez, Fikret Yıldırım. *Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi*: 62. İstanbul 2011: 137-151.

Çeviriler

Ali Asgar Cemrâsî, “Hoçmaq ‘Okul’”. *Türkçenin Yükseliş Çağında Bursa’da Dil-Kültür ve Edebiyat Bilgi Şöleni*. Ed. Hatice Şahin. Bursa 2010: 236-239. (Halaççadan çeviri)

Ingeborg Baldauf, “Kuzeydoğu Afganistan Özbek Lehçeleri (Bir Çalışma Raporu)”. *Orhon Yazıtlarının Bulunuşundan 120 Yıl Sonra Türklük Bilimi ve 21. Yüzyıl konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*. Ed. Ülkü Çelik Şavk. Ankara 2011: 105-120. (Almancadan çeviri)

Peter Zieme, “Sogdca-Eski Uygurca Bir Kelime Listesinden Artakalmış Bir Parça” *Orhon Yazıtlarının Bulunuşundan 120 Yıl Sonra Türklük Bilimi ve 21. Yüzyıl konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*. Ed. Ülkü Çelik Şavk. Ankara 2011: 959-962. (Almancadan çeviri)

Marcel Erdal, “Ongin Yazıtı”. *Orhon Yazıtlarının Bulunuşundan 120 Yıl Sonra Türklük Bilimi ve 21. Yüzyıl konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*. Ed. Ülkü Çelik Şavk. Ankara 2011: 363-372. (İngilizceden çeviri)

Ali Asgar Cemrâsî, “Halaç Türklerinde Düğün Töreni ve Eski Türk İnançlarının İzi”. *Orhon Yazıtlarının Bulunuşundan 120 Yıl Sonra Türklük Bilimi ve 21. Yüzyıl konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*. Ed. Ülkü Çelik Şavk. Ankara 2011: 209-226. (Halaççadan çeviri)

Hilmi Yavuz

Kitap

Felsefe Yazıları. İstanbul: Timaş Yayınları, 2010.

Okuma Biçimleri. İstanbul: Timaş Yayınları, 2010.

Belleğin Kuytularında. İstanbul: Timaş Yayınları, 2010.

Makale

“Üç Şehir, Üç Şiir: Lirik Tahayyülün Yitimi; Bir Şiir Sosyolojisi Denemesi”. *Akademik Araştırmalar Dergisi*. Kasım 2010-Nisan 2011.

“Osmanlı Rönesansı ve İslam Medeniyeti Üzerine Notlar”, *Journal of Turkish Studies* Harvard University, vol. 35/I, June 2011: 305-312. (Festschrift in Honor of Walter G. Andrews III)

“Evliyâ Çelebi, Rasyonalite ve Masal Uydurma İşlevi Üzerine Notlar”, *1453 İstanbul Kültür Sanat Dergisi* 12. İstanbul, 2011.

“Ataç: ‘İzlenimci Eleştiri’ mi ‘Parçalı Söz’ mü?”. *Nurullah Ataç*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011: 285-287.

“Namık Kemal: Romantik Aydınlanmacı”. *Namık Kemal*. Haz. Orhan Kemal Tavukçu ve Turan Karataş. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011: 378-383.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden Dr. Nuran Tezcan, 20 Mart 2012’de Roma’da Türkiye’nin Vatikan Büyükelçiliği’nin evsahipliğinde, Evliyâ Çelebi’nin Nil haritası üzerine bir konferans verdi. Büyükelçi Prof. Dr. Kenan Gürsoy’un davetiyle Türkiye’nin Vatikan Büyükelçiliği rezidansında gerçekleşen konferansa Almanya, Kore, Brezilya, Makedonya büyükelçileri ile akademi çevrelerinden birçok bilim insanı katıldı. Evliyâ Çelebi’nin Seyahat-nâme’den sonra en önemli eseri olan *Nil Haritası*’nı geçen yıl Prof. Dr. Robert Dankoff’la birlikte gün ışığına çıkararak Nuran Tezcan, haritanın özellikleri, içerdiği bilgiler, önemi ve Evliyâ Çelebi ile ilgisi üzerine bilimsel ipuçlarına değindi. İki yüz yıldır Vatikan Apostolica Kütüphanesinde bulunan haritanın tanıtımı gerek Türk, gerekse yabancı dinleyiciler tarafından büyük bir ilgi ile izlendi. Dankoff ve Tezcan’ın birlikte yayımladıkları harita, genişletilmiş olarak yeniden Vatikan Apostolica Kütüphanesi Doğu Yazmaları yayın dizisinde çıkacaktır.

16-20 Nisan 2012 tarihlerinde Makedonya Cumhuriyeti Bilim ve Sanat Akademisi ve Bahçeşehir Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Merkezi’nin Üsküp’te birlikte düzenlediği *Evliyâ Çelebi’nin Balkanları* konulu sempozyuma Türk Edebiyatı Bölümü’nden Semih Tezcan ve Nuran Tezcan’ın yanı sıra Neslihan Demirkol ve Yeliz Özay bildirileriyle katılmıştır. Bu sempozyumun kapanış oturumunda Bilkent Üniversitesi Tarih Bölümü Başkanı ve Türk Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Mehmet Kalpaklı bir konuşma yapmıştır.

Gökhan Tunç, *Çağdaş Mesnevi’nin Peşinde* adlı yüksek lisans teziyle Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümünden yüksek lisans derecesini 2006 yılında aldı. Doktora derecesini ise, “Millî Mücadele’nin Türk Romanına Yansıması” başlıklı teziyle, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nden 2011 yılında elde etti. 2007-2011 yılları arasında Bozok Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde araştırma görevliliği yapan Tunç, 2012 yılında Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı’na yardımcı doçent doktor olarak atandı.

Müesser Yeniay’ın şiir tekniği, 1 Mart 2012 tarihinde Cumhuriyet Kitap’ta Metin Cengiz tarafından değerlendirildi. Söz konusu haberde “Seçkin bir şair” olarak değerlendirilen Yeniay’ın *Dibine Düşüyor Karanlık da ve Yeniden Çizdim Göğü* adlı şiir kitaplarında başvurduğu söyleyişin imgeler bakımından bütünselliği övülürken izlek zenginliğinin orijinalliği üzerinde de duruluyor. Cengiz, Yeniay’ın şiirlerindeki adlandırma ve tanımlandırmayı şairin “dünyaya yeni bir anlam vermesi” olarak değerlendiriyor. Müesser Yeniay, Bilkent Üniversitesi, Türk Edebiyatı Bölümü’nde yüksek lisans eğitimini sürdürüyor.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü’nde 2011 yılında doktoraasını tamamlayan ve halen Sabancı Üniversitesi Türkçe Birimi’nde görev yapan Dr. Murat Cankara, 2012-2013 yılında University of Michigan, Ann Arbor’da Near Eastern Studies ve Armenian Studies bölümlerinde Manoogian Foundation Post-doctoral Fellow olarak bulunacaktır. Cankara Osmanlı Ermenilerinin Türkçeye ilişkileri üzerine araştırma yapacak ve Ermeni harfli Türkçe metinler üzerine bir ders verecektir.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi

Yayın Sahibi: Bilkent Üniversitesi adına A. Kürşat Aydoğan
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Talat S. Halman

Yardımcı Editörler: Melike Aysu Akcan, Ercan Akyol, Gheis Ayaz Ebadi,
İsmail Uygun
Dizgi: Gheis Ayaz Ebadi

Yönetim Yeri: Bilkent Üniversitesi, Türk Edebiyatı Merkezi
İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi, kat 2, no: 247-249
06800 Bilkent, Ankara

Tel: 0 (312) 290-2317 / 290-1056
Faks: 0 (312) 266-4059
e-posta: temerkez@bilkent.edu.tr
<http://www.bilkent.edu.tr/~kanat/>

Yayının Türü: Yaygın Süreli Yayın
(Yılda 3 kez yayımlanan haber bülteni)
Basıldığı Yer: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Tic. A.Ş.
Beytepe no:3, 06800 Ankara
Tel: 0 (312) 266-4410
Basıldığı Tarih: 14 Mayıs 2012

ISSN: 1302-8332

Kapak Resmi: Maya Kulenovic